

УДК 311.3:339.9

В.А. Туржанський, доц., канд. екон. наук

*Науково-дослідний центр митної справи Науково-дослідного інституту фіскальної політики
Університету державної фіскальної служби України, м. Хмельницький, Україна*

Д.Є. Приходченко, В.В. Жиленко

Державна фіскальна служба України, м. Київ, Україна

Методика проведення органами доходів і зборів поглибленого аналізу зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання

У статті відображена методика проведення органами доходів і зборів аналізу зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання щодо дотримання законодавства з питань державної митної справи. Деталізуються етапи поглибленого аналізу зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання.

зовнішньоекономічна діяльність, методика, аналіз, митний ризик, митні правопорушення, попередня митна інформація

В.А. Туржанский, доц., канд. экон. наук

Научно-исследовательский центр таможенного дела Научно-исследовательского института фискальной политики Университета государственной фискальной службы Украины, г. Хмельницкий, Украина

Д.Е. Приходченко, В.В. Жиленко

Государственная фискальная служба Украины, г. Киев, Украина.

Методика проведення органами доходів і зборів углубленого аналізу внешнеэкономической деятельности субъектов хозяйствования

В статті отражена методика проведення органами доходів і зборів аналізу внешнеэкономической деятельности субъектов хозяйствования по соблюдению законодательства по вопросам государственной таможенного дела. Детализируются этапы углубленного анализа внешнеэкономической деятельности субъектов хозяйствования.

внешнеэкономическая деятельность, методика, анализ, таможенный риск, таможенные правонарушения, предварительная таможенная информация

Постановка проблеми. Здійснення суб'єктами господарювання зовнішньоекономічних операцій має на меті отримання економічних вигід, прагнення до максимізації яких часто породжує різноманітні правопорушення, дії спрямовані на несплату митних платежів. Збільшення масштабів зовнішньоекономічної діяльності в Україні веде до збільшення ризиків порушення митного законодавства, викликаючи зростання обсягів інформаційного навантаження на органи доходів і зборів, суттєво утруднюючи прийняття рішень при здійсненні митних процедур.

Мінімізація ризиків, що виникають при здійсненні окремих видів зовнішньоекономічних операцій, може бути досягнута шляхом застосування додаткових заходів митного контролю, підґрунтям до застосування яких має слугувати масив впорядкованої та проаналізованої інформації. Результативність митного контролю може бути забезпечена за наявності підходів до аналізу даних, отримуваних з різних джерел, з метою виявлення факторів ризику та диференціації операцій за критерієм ризиковості.

Відповідно одним із пріоритетних завдань у цьому напрямку досліджень є розробка системи методів та інструментів аналізу зовнішньоекономічних операцій на основі інформації, що є у розпорядженні органів доходів і зборів, у тому числі попередньої митної інформації, яка може бути отримана від митних органів інших країн. В основі такої системи аналізу має бути покладено напрацювання державних органів інших країн, міжнародних організацій та інтеграційних об'єднань.

На сьогодні відсутній комплексний підхід до проведення аналізу ризикових операцій під час здійснення зовнішньоекономічної діяльності суб'єктами господарювання. Наукове вирішення проблеми пропонується шляхом розроблення методики поглибленого аналізу зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання проведення аналізу зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання досліджували такі вчені й практики як, Воскобійник Г.С. (розгляд підходів до виявлення ризикових операцій, спрямованих на застосування додаткових заходів митного контролю; дослідження інструментарію та методів системного аналізу зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання) [2; 10], Буланій О. О., Жиленко В. В. (дослідження особливостей використання попередньої митної інформації інших країн) [1; 3], Медвідь Ю. О. (аналіз зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання методом дзеркальної статистики) [4], Приходченко Д. Є. (проведення аналітично-пошукової роботи, спрямованої на виявлення та попередження порушень митного законодавства) [6; 7], Яковенко О. В. (застосування системного аналізу зовнішньоекономічної діяльності органами доходів і зборів) [11]. Проте, недослідженими залишається питання розробки методики поглибленого аналізу зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання.

Постановка завдання. Метою написання статі є розробка методики поглибленого аналізу зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання щодо дотримання законодавства з питань державної митної справи.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до Митного кодексу України [5] одним із основних напрямів діяльності держави в сфері митної політики є захист митних інтересів та забезпечення митної безпеки України.

Митні інтереси України досягаються шляхом здійснення державної митної справи, тобто встановленого порядку та умов переміщення товарів через митний кордон України, їх митного контролю та митного оформлення, застосування механізмів тарифного і нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, справляння митних платежів, ведення митної статистики, обміну митною інформацією, ведення Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності, здійснення відповідно до закону державного контролю нехарчової продукції при її ввезенні на митну територію України, запобігання та протидії контрабанді, боротьби з порушеннями митних правил, організації і забезпечення діяльності органів доходів і зборів та інших заходів, спрямованих на реалізацію державної політики у сфері державної митної справи.

Пропонована методика поглибленого аналізу зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання представлена на рис. 1.

Управління митною справою має здійснюватися з урахуванням усієї сукупності ризиків, притаманній цій сфері. Визначення можливих ризиків та негативних тенденцій, що супроводжують державну митну справу, дозволяє розробити систему заходів, направлених на ефективний захист митних інтересів України. З огляду на зазначене, першочерговим етапом та запорукою успішної аналітично-пошукової роботи є *визначення сфери можливих ризиків та негативних тенденцій*.

У галузі управління митною справою ризик може бути пов'язаний з імовірністю настання обставин, що можуть справити негативний вплив на виконання поставлених органам доходів і зборів завдань, в тому числі шляхом неналежного застосування такими органами правових актів, що підлягають виконанню [8]. Оскільки ризик має об'єктивну основу, через невизначеність зовнішнього середовища, й суб'єктивну, в результаті прийняття рішення самими учасниками зовнішньоекономічної діяльності,

ризиків управління митною справою слід розглядати як взаємодію низки чинників – зовнішніх (щодо зовнішньоекономічного середовища) і внутрішніх.

1. Визначення сфери можливих ризиків та негативних тенденцій
2. Вибір об'єкту аналізу
<ul style="list-style-type: none"> – напрямок переміщення: експорт, імпорт, транзит; – зовнішньоекономічна діяльність певного суб'єкта господарювання; – переміщення через митний кордон певного товару або групи товарів; – робота певної митниці, або її структурного підрозділу, що здійснює митний контроль та митне оформлення товарів і транспортних засобів, або пункту пропуску та інші.
3. Опрацювання інформаційних джерел, що стосуються обраного об'єкту аналізу
<ul style="list-style-type: none"> – законодавчі та нормативно-правові акти України та інших країн, що стосуються та регламентують здійснення зовнішньоекономічних операцій; – паперові та електронні каталоги, інформаційні бюлетені, довідники, технічні паспорти та інші матеріали, що можуть стосуватись різних аспектів зовнішньоекономічної діяльності; – рішення, листи-роз'яснення, листи-орієнтування органів державної влади; – Інтернет ресурси: сайти офіційних виробників та дистриб'юторів, джерела цінової інформації (біржові котирування, торгові платформи тощо), статистичні дані зовнішньої торгівлі інших країн тощо.
4. Визначення «перемінних», що безпосередньо та/або опосередковано впливають на об'єкт аналізу
<p><i>Визначення набору показників/даних, що матимуть ключове значення при здійсненні аналізу. Серед таких даних можуть бути як ключові (код та найменування товару, його вартість, вага, країна походження), так і другорядні (валюта контракту, курс валюти, країна приналежності транспортного засобу, яким переміщуються товари тощо).</i></p>
5. Побудова можливих сценаріїв порушення вимог законодавства України з державної митної справи
<p><i>Визначення можливих значень / стану обраних «перемінних», при яких наявний високий ризик порушень митних правил.</i></p>
6. Вибір інструментарію з метою перевірки побудованого сценарію порушення вимог законодавства України з державної митної справи
<p><i>В залежності від складності побудованого сценарію та перевірочних заходів, які планується здійснити, аналіз може здійснюватися як шляхом простого моніторингу бази даних митних оформлень АСМО «Інспектор» із можливим їх співставленням з іншими інформаційними джерелами (статистика міжнародної торгівлі, попередня інформація інших країн тощо), так і шляхом використання даних, отриманих за допомогою SQL-запитів та написання макросів.</i></p>
7. Проведення безпосереднього аналізу
<p><i>Дослідження об'єкту аналізу із використанням обраного інструментарію; перевірка можливих сценаріїв; пошук закономірностей; виявлення факторів, що можуть свідчити про порушення законодавства України з державної митної справи.</i></p>
8. Узагальнення результатів аналізу
<p><i>Підготовка інформаційно-аналітичних матеріалів.</i></p>
9. Вжиття заходів реагування за результатами аналізу
<ul style="list-style-type: none"> – інформування профільних підрозділів для вжиття останніми відповідних заходів реагування; – внесення інформації про можливі порушення законодавства з питань державної митної справи до модуля «Орієнтування» АСМО «Інспектор»; – внесення зауважень до модуля «Попередні митні декларації» АСМО «Інспектор»; – розробка нових та/або удосконалення існуючих профілів ризику Автоматизованої системи управління та аналізу ризиків; – проведення службових та/або тематичних перевірок; – інші.

Рисунок 1 – Методика поглибленого аналізу зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання

Джерело: власна розробка.

Зовнішні чинники, на нашу думку, можна розділити на чинники прямого та опосередкованого впливу.

До чинників прямого впливу можна віднести наступні:

- зміни в законодавстві з питань державної митної справи, що регулює діяльність суб'єктів господарювання;
- застосування заходів тарифного та нетарифного регулювання;
- конкуренція між учасниками зовнішньоекономічних операцій;
- зміни кон'юнктури ринку тощо.

Чинники опосередкованого впливу, пов'язані з політичною та економічною обстановкою в країні діяльності, міжнародними подіями та стихійними лихами.

До внутрішніх чинників, які впливають на ступінь ризику управління митною справою, можна віднести ті, які безпосередньо пов'язані зі здійсненням митної діяльності посадовими особами органів доходів і зборів, а саме: впровадження нових технічних засобів митного контролю, програмних забезпечень, програмно-інформаційних комплексів; кадрові зміни, корупційні аспекти тощо.

При цьому, ознаками можливих порушень законодавства України з питань державної митної справи можуть бути:

1. Особливості зовнішньоекономічної операції. Увагу до зовнішньоекономічної операції в першу чергу привертають: маршрут переміщення; часові показники (в даному контексті увагу може привертати оформлення чи переміщення товарів через митний кордон поза робочим часом або у вихідні дні, тривале перебування транзитного вантажу на території країни, надмірно швидке проведення митних процедур посадовими особами митниці тощо); учасники зовнішньоекономічних операцій (якщо підприємницька діяльність відправника або отримувача товарів не синхронізується з його зовнішньоекономічною діяльністю, остання потребує додаткової уваги)

2. Характеристики товарів.

3. Співвідношення показників різних товарів. Зокрема, коли разом переміщуються товари різних вартісних категорій – з метою зменшення загальної бази оподаткування можливе заниження кількості високовартісних товарів та, відповідно, завищення кількості більш дешевих.

4. Зміна динаміки обсягів оформлення товарів. Зокрема, необгрунтоване збільшення обсягів імпорту певного товару дозволяє зробити припущення про його використання у якості «товару прикриття», зменшення – про його декларування не своїм найменуванням.

5. Перерозподіл обсягів оформлення товарів в межах певної групи.

6. Невідповідність обсягів переміщення товарів через митний кордон України та обсягів, в яких вони розповсюджуються на ринку.

7. Зміна поведінки суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. Реакція суб'єктів ЗЕД на певні події або зміни умов здійснення зовнішньоекономічних операцій в певній мірі може свідчити про їх «прозорість» або «не прозорість».

8. Пов'язаність суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

В залежності від обраної для аналітичної роботи сфери ризику управління митною справою та визначення можливих негативних тенденцій необхідно правильно визначити об'єкт аналізу.

Визначені негативні чинники можуть обумовити об'єкт аналізу. Серед основних можна виокремити наступні:

- напрямок переміщення: експорт, імпорт, транзит;
- зовнішньоекономічна діяльність певного суб'єкта господарювання;
- переміщення через митний кордон певного товару або групи товарів;
- робота певної митниці, або її структурного підрозділу, що здійснює митний

контроль та митне оформлення товарів і транспортних засобів, або пункту пропуску;
– інші.

З метою проведення аналізу з урахуванням всіх можливих чинників, що впливають на ступень ризику необхідно здійснити ґрунтовне *опрацювання інформаційних джерел, що стосуються обраного об'єкту аналізу.*

До таких інформаційних джерел можна віднести:

– законодавчі та нормативно-правові акти України та інших країн, що стосуються та регламентують здійснення зовнішньоекономічних операцій;

– паперові та електронні каталоги, інформаційні бюлетені, довідники, технічні паспорти та інші матеріали, що можуть стосуватись різних аспектів зовнішньоекономічної діяльності;

– рішення, листи-роз'яснення, листи-орієнтування органів державної влади;

– Інтернет ресурси: сайти офіційних виробників та дистриб'юторів, джерела цінової інформації (біржові котирування, торгові платформи тощо), статистичні дані зовнішньої торгівлі інших країн тощо;

– інші.

Враховуючи розмаїття джерел та великі обсяги даних, що потребують опрацювання, важливим фактором, що суттєво впливає на своєчасність та ефективність аналітично-пошукової роботи на даній стадії, є інформаційна підготовка.

За результатами опрацювання інформаційних джерел необхідно *визначити «перемінні»*, що безпосередньо та/або опосередковано впливають на обраний об'єкт аналізу. Це, так би мовити, набір вихідних даних, що у сукупності становлять та впливають на об'єкт аналізу. Серед таких даних можуть бути як ключові (код та найменування товару, його вартість, вага, країна походження), так і другорядні (валюта контракту, курс валюти, країна приналежності транспортного засобу, яким переміщуються товари тощо).

Після визначення вихідних даних для аналізу повинні бути *побудовані гіпотетичні сценарії порушення вимог законодавства України з питань державної митної справи.*

Під сценарієм розуміється метод опису передбачуваного або можливого ходу події в тій або іншій області, що стосується діяльності об'єкта. Основне призначення сценаріїв має бути визначення генеральної лінії функціонування об'єкта аналізу з урахуванням дії чинників (зовнішніх і внутрішніх), формулювання критеріїв для оцінки кінцевих цілей. Сценарій будується, як правило, для складних об'єктів, які формуються з окремих елементів. Тому побудові сценарію передують оцінки окремих елементів, при чому бажано, щоб ці оцінки були кількісно визначеними. Відсутність оцінок, навіть щодо незначних деталей, може негативно вплинути на ефективність прийнятих рішень. Сценарій, таким чином, акумулює систему аналітичних висновків, яка використовується для оцінки функціонування окремих елементів складного об'єкта. Сценарій повинен відповісти на запитання: «Що відбудеться, якщо умови функціонування аналізованого об'єкта складатимуться так..?». Таким чином, під час побудови сценарію необхідно визначити можливі значення/стан обраних «перемінних», при яких наявний високий ризик порушень митних правил.

З метою перевірки побудованих сценаріїв необхідно *обрати необхідний інструментарій.* Інструментарій, який при цьому використовується, залежить, у першу чергу, від наявності програмних засобів та досвіду роботи з ними у користувачів [9, 10].

В залежності від складності побудованого сценарію та перевірочних заходів, які планується здійснити, аналіз може здійснюватись як шляхом простого моніторингу бази даних митних оформлень АСМО «Інспектор» із можливим їх співставленням з

іншими інформаційними джерелами (статистика міжнародної торгівлі, попередня інформація інших країн тощо), так і шляхом використання даних, отриманих за допомогою SQL-запитів та написання макросів.

Після всіх підготовчих етапів здійснюється *безпосередній аналіз*: перевіряються можливі сценарії за допомогою обраного інструментарію, встановлюються закономірності, виявляються фактори, що можуть свідчити про порушення законодавства України з питань державної митної справи.

На етапі проведення безпосереднього аналізу можливе здійснення коригування сценарію та визначення потреби у додаткових дослідженнях та/або введення додаткових «перемінних», необхідність аналізу яких виникла під час проведення безпосереднього аналізу.

За результатами аналізу *узагальнюються результати аналізу* та готуються інформаційно-аналітичні матеріали.

Результати аналізу мають містити інформацію щодо:

- підтвердження або спростування сценарію;
- виявлених негативних/«слабких» чинників, що можуть призвести до порушення вимог законодавства України з питань державної митної справи;
- встановлених позитивних чинників, за умови присутності яких розвиток негативного сценарію має низьку ймовірність;
- заходів, які необхідно вжити, щоб нівелювати виявлений ризик.

Результати, отримані за результатами аналізу, можуть бути використані:

- шляхом інформування профільних підрозділів (підрозділів адміністрування митних платежів, контролю митної вартості та правильності визначення класифікації товарів, країни походження, підрозділів митного оформлення та митного аудиту) для вжиття останніми відповідних заходів реагування;
- внесення інформації про можливі порушення законодавства з питань державної митної справи до модуля «Орієнтування» АСМО «Інспектор»;
- внесення зауважень до модуля «Попередні митні декларації» АСМО «Інспектор»;
- розробка нових та/або удосконалення існуючих профілів ризику Автоматизованої системи управління та аналізу ризиків;
- проведення службових та/або тематичних перевірок;
- інше.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Таким чином, методика поглибленого аналізу зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання повинна містити такі дев'ять основних етапів: 1) визначення сфери можливих ризиків та негативних тенденцій; 2) вибір об'єкту аналізу; 3) опрацювання інформаційних джерел, що стосуються обраного об'єкту аналізу; 4) визначення «перемінних», що безпосередньо та/або опосередковано впливають на об'єкт аналізу; 5) побудова можливих сценаріїв порушення вимог законодавства України з державної митної справи; 6) вибір інструментарію з метою перевірки побудованого сценарію порушення вимог законодавства України з державної митної справи; 7) проведення безпосереднього аналізу; 8) узагальнення результатів аналізу; 9) вжиття заходів реагування за результатами аналізу. Запропонована методика поглибленого аналізу зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання має прикладний характер та апробована посадовими особами ДФС України.

В подальшому необхідно буде розробити методичні рекомендації щодо застосування, посадовими особами органів доходів і зборів у межах їх повноважень, методики поглибленого аналізу зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання щодо дотримання законодавства України з державної митної справи.

Список літератури

1. Буланый О.О. Особливості використання попередньої митної інформації інших країн в Україні [Текст] / О.О. Буланый // Митна безпека. – 2015. – № 1. – С. 11-18.
2. Воскобійник Г. С. Підходи до виявлення ризикових операцій, спрямовані на застосування додаткових заходів митного контролю [Текст] / Г.С. Воскобійник // Митна безпека. – 2015. – № 1. – С. 41-44.
3. Жиленко В. В. Система електронного обміну попередньою інформацією на прикладі українсько-білоруської співпраці [Текст] / В.В. Жиленко // Розвиток інституту уповноваженого економічного оператора в контексті імплементації Рамкових стандартів безпеки та полегшення міжнародної торгівлі ВМО : Збірник тез науково-практичної Інтернет-конференції (м. Хмельницький – м. Ірпінь, 15 вересня 2016 року). – Хмельницький: НДЦ митної справи НДІ фіскальної політики УДФСУ, 2016. – С. 27–29.
4. Медвідь Ю. О. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання методом дзеркальної статистики [Текст] / Ю.О. Медвідь // Електронне наукове видання «Глобальні та національні проблеми економіки». – 2015. – № 8. – С. 1210–1212.
5. Митний кодекс України: Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI (зі змінами та доовненнями) [Електронний ресурс] // База даних «Законодавство України» ВР. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4495-17> (дата звернення 14.11.2016).
6. Приходченко Д. Є. Проведення аналітично-пошукової роботи, спрямованої на виявлення та попередження порушень митного законодавства [Текст] / Д.Є. Приходченко // Митна безпека. – 2015. – № 1. – С. 110–113.
7. Приходченко Д. Є. Розробка інструментарію поглибленого аналізу зовнішньоекономічної діяльності економічних операторів [Текст] / Д.Є. Приходченко // Розвиток інституту уповноваженого економічного оператора в контексті імплементації Рамкових стандартів безпеки та полегшення міжнародної торгівлі ВМО : Збірник тез науково-практичної Інтернет-конференції (м. Хмельницький – м. Ірпінь, 15 вересня 2016 року). – Хмельницький: НДЦ митної справи НДІ фіскальної політики УДФСУ, 2016. – С. 33–35.
8. Про затвердження Порядку здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю: наказ Міністерства фінансів України 31.07.2015 № 684. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1021-15>. (дата звернення: 10.11.2016).
9. Туржанський В. А. Підхід до розробки інструментарію поглибленого аналізу зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання [Текст] / В.А. Туржанський // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. – № 27. – Кіровоград : КНТУ, 2015. – С. 83–88.
10. Туржанський В. А. Інструментарій та методи системного аналізу в контексті розробки методики поглибленого аналізу зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання [Текст] / В.А. Туржанський, Г.С. Воскобійник, І.В. Несторишен // Електронне наукове видання «Глобальні та національні проблеми економіки». – 2016. – № 10. – С. 148–153.
11. Яковенко О. В. Застосування системного аналізу ЗЕД органами доходів і зборів [Текст] / О.В. Яковенко // Проблеми сучасної економіки: матеріали VIII міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 11-12 вересня 2015 року) / Східноукраїнський інститут економіки та управління. ГО «СІЕУ», 2015. – С. 64–67.

References

1. Bulanyi, O.O. (2015). Osoblyvosti vykorystannia poperednoi mytnoi informatsii inshykh krain v Ukraini [Features of preliminary customs information to other countries in Ukraine]. *Mytna bezpeka – Customs security*, 1, 11-18 [in Ukrainian].
2. Voskobiinyk, H.S. (2015). Pidkhody do vyavlennia ryzykovykh operatsii, spriamovani na zastosuvannia dodatkovykh zakhodiv mytneho kontroliu [Approaches to identify risky operations designed to take additional measures of customs control]. *Mytna bezpeka – Customs security*, 1, 41-44 [in Ukrainian].
3. Zhylenko, V.V. (2016). Systema elektronnoho obminu poperednoiu informatsiieiu na prykladi ukraïnskobiloruskoi spivpratsi [Electronic exchange of preliminary information on the example of Ukrainian-Belarusian cooperation]. *Rozvytok instytutu upovnovazhenoho ekonomichnoho operatora v konteksti implementatsii Ramkovykh standartiv bezpeky ta polehshennia mizhnarodnoi torhivli VMO – Development institute authorized economic operator in the context of the implementation of the Framework security standards and facilitate international trade WMO*, 27-29 [in Ukrainian].

4. Medvid, Iu.O. (2015). Analiz zovnishnoekonomichnoi diialnosti sub'iektiv hospodariuvannia metodom dzerkalnoi statystyky [Analysis of foreign business entities by mirror statistics]. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky – Global and national economic problems*, 8, 1210-1212 [in Ukrainian].
5. Customs Code of Ukraine adopted by the Verkhovna Rada of Ukraine 13.03.2012 number 4495-VI, edition of 14.11.2016. *zakon2.rada.gov.ua*. Retrieved from <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4495-17> [in Ukrainian].
6. Prykhodchenko, D.Ie. (2015). Provedennia analitychno-poshukovoi roboty, spriamovanoi na vyjavlennia ta poperedzhennia porushen mytnoho zakonodavstva [Conducting analytical and research work aimed at the detection and prevention of customs offenses]. *Mytna bezpeka – Customs security*, 1, 110-113 [in Ukrainian].
7. Prykhodchenko, D.Ie. (2016). Rozrobka instrumentariiu pohlyblyenoho analizu zovnishnoekonomichnoi diialnosti ekonomichnykh operatoriv [Development tools for in-depth analysis of foreign trade activities of economic operators]. *Rozvytok instytutu upovnovazhenoho ekonomichnoho operatora v konteksti implementatsii Ramkovykh standartiv bezpeky ta polehshennia mizhnarodnoi torhivli VMO – Development institute authorized economic operator in the context of the implementation of the Framework security standards and facilitate international trade WMO*, 33-35 [in Ukrainian].
8. Pro zatverdzhennia Poriadku zdiisnennia analizu ta otsinky ryzykiv, rozroblennia i realizatsii zakhodiv z upravlinnia ryzykamy dlia vyznachennia form ta obsiahiv mytnoho kontroliu 31.07.2015 number 684, edition of 10.11.2016. *zakon4.rada.gov.ua*. Retrieved from <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1021-15> [in Ukrainian].
9. Turzhanskyi, V.A. (2015). Pidkhid do rozrobky instrumentariiu pohlyblyenoho analizu zovnishnoekonomichnoi diialnosti sub'iektiv hospodariuvannia [Approach to development toolkit depth analysis of foreign business entities]. *Naukovi pratsi Kirovohrads'koho natsional'noho tekhnichnoho universytetu. Ekonomichni nauk – Proceedings Kirovograd National Technical University. Economics*, 27, 83-88 [in Ukrainian].
10. Turzhanskyi, V.A. (2016). Instrumentarii ta metody systemnoho analizu v konteksti rozrobky metodyky pohlyblyenoho analizu zovnishnoekonomichnoi diialnosti sub'iektiv hospodariuvannia [Tools and methods of systems analysis techniques in the design of in-depth analysis of foreign business entities]. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky – Global and national economic problems*, 10, 148-153 [in Ukrainian].
11. Iakovenko, O.V. (2015). Zastosuvannia systemnoho analizu ZED orhanamy dokhodiv i zboriv [Systemic analysis of foreign trade activities authorities revenue and fees]. *Problemy suchasnoi ekonomiky – The problems of the modern economy*, 64-67 [in Ukrainian].

Vitalii Turzhanskyi, Associate Professor, PhD in Economics (Candidate of Economic Sciences)

Customs Research Center of the Research Institute for State Fiscal Policy of Fiscal Service University of Ukraine, Khmelnytsky, Ukraine

Dmytro Prykhodchenko, Valentyna Zhylenko

State Fiscal Service of Ukraine, Kiev, Ukraine

Methodics of Depth Analysis of Foreign Business Entities by Revenue and Duties Authorities

The article is devoted to developing of methodics of in-depth analysis of foreign business entities to comply with the laws of Ukraine on state customs. This methodic is proposed for use by officials of the State Fiscal Service of Ukraine within its authority.

The technique includes methods and tools for analysis of foreign trade operations based on information available to the authorities of income and fees, including previous customs information that can be obtained from the customs of other countries. Methodology depth analysis includes the following steps: determining the scope of possible risks and negative trends; the selection of analysis; processing information sources relating to the chosen object of analysis; determine the variables that directly and / or indirectly affect the object of analysis; construction of possible scenarios violation of the law of Ukraine State customs; choice of instruments to test the scenario constructed violation of the law of Ukraine State customs; The direct analysis; summarizing the results of the analysis; measures for response analysis.

The technique of in-depth analysis of foreign business entities have applied nature and approved by officials SFS Ukraine.

foreign trade, methodology, analysis, risk customs, customs offenses, preliminary customs information

Одержано (Received) 18.11.2016

Прорецензовано (Reviewed) 24.11.2016

Прийнято до друку (Approved) 28.11.2016